Bloedtransfusie

AZ Sint-Vincentius DEINZE

PATIËNTENINFORMATIE

Beste patiënt,

Tijdens je (dag)opname in het ziekenhuis bestaat de kans dat je een bloedtransfusie moet krijgen. In deze folder vind je daarover de nodige informatie.

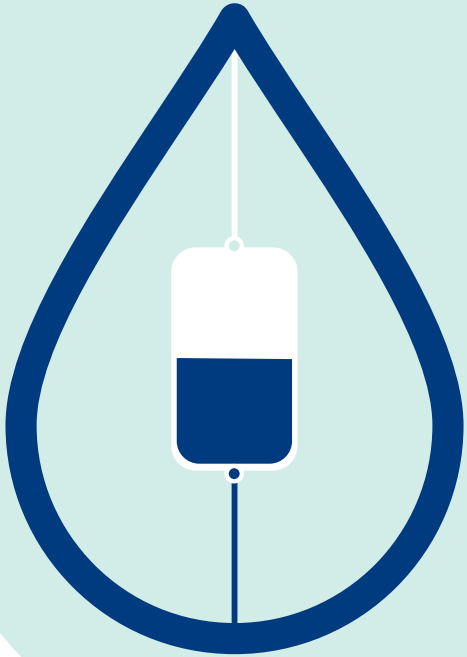

AZ Sint-Vincentius DEINZE

met zorg omringd

Wat is een bloedtransfusie?

Bij een bloedtransfusie wordt een bloedproduct toegediend. Het bloedproduct kan een concentraat van rode bloedcellen, bloedplaatjes of plasma zijn.

Rode bloedcellen zorgen voor het transport van zuurstof naar alle weefsels van het lichaam. Bij een ernstig tekort aan rode bloedcellen (bloedarmoede of anemie), wordt onvoldoende zuurstof in het lichaam afgegeven. Hierdoor kan schade aan organen (bv. hart en nieren) ontstaan. Een bloedtransfusie met rode bloedcellen kan deze bloedarmoede corrigeren.

Bloedplaatjes en plasma zijn nodig voor de bloedstolling. In geval van een te laag aantal bloedplaatjes kan een concentraat aan bloedplaatjes worden toegediend. Bij verstoorde aanmaak of massaal verbruik aan stollingsfactoren kan plasma toegediend worden.

Waarom een bloedtransfusie?

Onder normale omstandigheden is het lichaam in staat om voldoende bloedcellen en plasma aan te maken. Door bepaalde medische problemen (beenmergaandoeningen, bij bepaalde behandelingen van kankers ...) kan de bloedaanmaak verstoord zijn.
Er kan ook bloedverlies optreden ten gevolge van een operatie of ongeval. Een transfusie van bloedproducten kan dan noodzakelijk zijn.

Je behandelend arts schrijft een bloedtransfusie voor als dat voor de behandeling noodzakelijk is. Hij vraagt hiervoor steeds je toestemming (tenzij er sprake is van een urgente situatie).

Bij noodzaak aan een transfusie, zal je arts je vooraf duidelijk inlichten over:

- de reden van de bloedtransfusie;
- de risico's die ontstaan wanneer je niet instemt met een bloedtransfusie;
- de risico's die aan de transfusie verbonden zijn;
- eventuele alternatieven voor de bloedtransfusie.

Hoe verloopt een bloedtransfusie?

Na een grondige controle van je bloedgroep en de geschiktheid van het bloedproduct, wordt deze via een infuus in een bloedvat toegediend. De duur van de transfusie varieert van 30 minuten tot vier uur (afhankelijk van het bloedproduct) en kan steeds onderbroken worden.

Hoe veilig is een bloedtransfusie?

De risico's van een bloedtransfusie zijn zeer gering. Donorbloed wordt streng gecontroleerd op belangrijke ziekten die via het bloed kunnen worden overgedragen (bv. hepatitis B en C, syfilis en HIV). Alle bloedproducten worden gecontroleerd op de aanwezigheid van bacteriën. Bij een verdenking van besmetting, wordt het bloedproduct meteen vernietigd. Toch blijft er, ondanks alle voorzorgen, een zeer kleine kans bestaan op besmetting met een virus of ziektekiem door een bloedtransfusie.

Bijwerkingen van een bloedtransfusie

Ondanks alle voorzorgen kunnen tijdens of na een bloedtransfusie reacties optreden. Bij aanvang en tijdens de transfusie zal de verpleegkundige op vaste tijdstippen bepaalde parameters (bv. bloeddruk, pols en temperatuur) controleren. Zo worden eventuele bijwerkingen snel opgespoord.

- **Allergische reactie**: deze reactie is herkenbaar aan koorts, rillingen, huiduitslag, jeuk of kortademigheid. Dit kan vaak eenvoudig met geneesmiddelen behandeld worden.

- **Vorming van antistoffen tegen bloedcellen**: meestal merk je hier niets van maar wordt dit bij een volgende bloedtransfusie opgemerkt. Dit wordt vastgelegd in je medisch dossier.

- **Hemolyse of bloedafbraak** door reeds aanwezige antistoffen tegen bloedcellen: bij een acute reactie krijg je koorts, koude rillingen en/of bloeddrukdaling. Bij een late reactie krijg je tot 28 dagen na een transfusie bruine (colakleurige) urine of een gelige huid. Je dient dit steeds te melden aan je behandelend arts of huisarts wanneer je al terug thuis bent.

- **Bacteriële infectie**: dit kan voorkomen doordat er in het bloed enkele (huid)bacteriën zitten. Binnen de zes uur na de transfusie zal er een koortsreactie optreden.

- **Kortademigheid**: dit kan optreden door een overbelasting van het hart of (zeer zeldzaam) door een aantasting van de longen. Krijg je binnen de zes uur na het starten van een bloedtransfusie last van kortademigheid, meld dit dan meteen.

Het is niet zo dat bv. koorts of kortademigheid altijd het gevolg is van een transfusie. Elke mogelijke transfusiereactie wordt onderzocht om de oorzaak te achterhalen.

Het is belangrijk dat je als je één van bovenstaande klachten ondervindt na een recente transfusie, steeds contact opneemt met je behandelend arts of huisarts.

Kan ik een bloedtransfusie weigeren?

Ja, dan kan. Wij zullen deze wens respecteren indien daarom gevraagd wordt.

- Houd er rekening mee dat er niet altijd andere mogelijkheden zijn om je gezondheidstoestand te verbeteren of te handhaven. Bloedtransfusies zijn vaak levensreddend. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie. Een bloedtransfusie weigeren betekent meestal een groter risico voor je gezondheid dan een bloedtransfusie ontvangen. Bespreek je twijfels ten aanzien van de bloedtransfusie tijdig met je behandelende arts.

- Indien je geen bloedtransfusie wenst te ontvangen in die omstandigheden waar de arts het medisch verantwoord vindt, zal je gevraagd worden om een document 'geïnformeerde weigering bloedtransfusie' te ondertekenen. Hiermee ontsla je de arts van de medische verantwoordelijkheid op dat vlak. Dit document komt in je medisch dossier terecht.

- Bij een volgende opname zal je opnieuw bevraagd worden of deze weigering tot transfusie moet verlengd of aangepast worden.

Nog vragen?

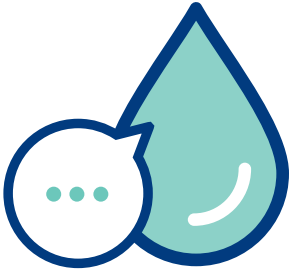

Aarzel niet om contact op te nemen met je arts of een verpleegkundige bij vragen. Ze zullen je graag te woord staan.

Deze brochure is gedrukt op 'Maxi Offset', papier afkomstig uit bossen die duurzaam worden beheerd.

AZ Sint-Vincentius DEINZE

Schutterijstraat 34 • 9800 Deinze
09 387 71 11 • www.azstvdeinze.be • info@azstvdeinze.be

Volg ons ook op

december 2020